

TOVERI

Yhdysvaltojen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä, paitsi maanantaina.

TOIMITUSKUNTA:

W. N. REIVO, A. SALMI, L. MOILANEN, J. MALO, K. E. HEIKKINEN.

TOVERI
(The Comrade)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Monday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40c per inch. Special discount allowed for larger and continuous advertisements.

TOVERI, BOX 99, ASTORIA, OREGON.

AUGUST NIKULA, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post-Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

SUBSCRIPTION RATES:

IN THE UNITED STATES AND CANADA:
For 1 year \$3.75; For 6 Months, \$2.00; For 3 Months, \$1.25; For 1 Month 50c.

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA JA CANADASSA:
1 vuosikerta \$3.75; 6 kuukautta \$2.00; 3 kuukautta \$1.25; 1 kuukausi 50c.
SUOMEEN JA MUUALLE ULKOMAILLE:
1 vuosikerta \$5.50; 6 kuukautta \$3.00.

Ilmestys hinta 40c palstatuomailta. Kuoleman-ilmotukset \$1.50 kerta ja muistoväryillä \$2.00 kerta. Kihlaus, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, haju- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naima-ilmotukset \$1.50 kerta, avioero-ilmotukset \$1.00 kerta. Selovast-ilmotukset seuraavan hintaluettelon mukaan palstatuomailta: 1 v. 20c, 3 kk. 25c, 1 kk. 30c. Satunnaisista ilmoituksista tulee rahaa seurata mukana. Englanninkielestä suomenkieleen kääntäminen.

Huoneusto sijaitsee 10:n ja Duane katujen kulmassa.
Telefoni: konttori 365, toim. 832.

1

Lampaita keritsemässä

Yhdysvaltain porvarilliset taloustieteilijät ovat herrojen, Wall kadun pankkiriiden käsystä, hiki haussa alkaneet pohtia ja perin pohjin tutkia kuinka paljon Yhdysvaltain kansa vuosittain oikeastaan kykenisi "säätämään" kun se äärimmäisen tiukalle joutuisi. Tarkoituksena on tietenkin saada selville kuinka raskaita taakkoja kansan niskalle voitaisi säilyttää ja kuinka paljon velkaa voitaisi turvallisesti hallitukselle myöntää ilman että olisi pelkoa sen tekemisestä maksukyvyttömyksi.

Tästä kysymyksestä on jo annettu monenmoisia lausuntoja. Jotkut pankkiirit ovat laskussaansa päässeet niin pitkälle, että Yhdysvaltain kansalle huolehtia voisi uskoa velaksi 30 tuhatta miljoonaa dollaria ja toiset taas sen kohoavat tuon summan 40 tuhattaan miljoonaan. Mutta mieltä kiinnittävin on lausunto, joka julkaistiin Seattle Timesin t. k. 20 p:n numerossa, sillä siinä selostellaan suurella "asiain tunteuksella" kuinka paljon Yhdysvaltain kansa voisi "säätää" vuosittain kun hoppu tulisi. Ja koska kansalla on hoppu ellei sota-aikana kuten nyt.

No niin, lehden "taloustieteilijän" laskelmien mukaan kykenee Yhdysvaltain kansa "äärimmäistä säästäväisyyttä" noudattaen vuosittain "säätämään" neljäsataan tuhattaan miljoonaan dollariin! — Sievoinen summa ja hyvä maksaja kyntäväksi! — "Se voi varmaan säästää tuon summan ja enemmänkin, kunhan hallitus vain järjestää taloudellista elämää julkaisemalla bondejaan myytäväksi sodan rahastamiseksi, jotta kansa saattaa niihin säästönsä sijoittaa."

Kuitenkin rientää lehti selittämään, että näin hyviä tuloksia ei voida saada jos hallitus säilyttää kansan kannettavaksi raskaita veroja. Ja olletkin jos raskaasti verotetaan korkeita tuloja, perintöjä ja suuromaisuuksia, jättää lehti mainitsematta.

Mutta sen sijaan vakuuttaa lehti, että "ankarien elintapojen hyväksyminen tulisi saavuttamaan kannatusta ja suosiota kansan keskuudessa, jotta siten voitaisi säästää rahaa ja se sijoitetta hallituksen bondeihin, ja jotta siten välttyttäisi säilyttämästä tulevien sukupolvien kannettavaksi raskaita taakkoja."

Olisi suuri laskuvirhe kapitalistille, jos tuloverotus asetettaisiin voimaan, mikä osan taakasta näennäisesti siirtäisi kapitalistien niskoille, sillä se taasen pakottaisi nämä arveluttavassa määrin entistäkin enemmän kiristämään työväenluokkaa. Ja koska jousen liian kireälle joutumassa se toisinaan saattaa katketa, niin pelkäävät suurriistämme sitä, että hallitus heidän taitavasti sommittelemaan suunnitelmia ja laskelmia joutuisi häiritsemään jonkun ryhmän pakotuksesta.

Bondisysteemin käytäntöön ottaminen olisi kapitalistiemme mielestä ainoa oikea menettelytapa ja sinänsä käytäntöön otettava nykyisen sodan rahastamiseksi. Sillä näet on se etuisuus, että kun bondeja myymällä rahoja kootaan, niin siitä ei työtä tekevä kansa juuri sillä kerralla suurestakaan kärsi, eikä puristusta tunne ja siksi se silloin pysyy hyvin alallaan. Bondilainojen kirkouksen saa kansa tuntee vasta jalestapain, ensimmäisen kerran silloin kun korkokouluksukset on tehtävä ja aina sitten sen jälkeen silloin kun pääomallenneksiksi on tehtävä. Mutta silloinhan maksetaan vain ennen tehtyä velkaa, jota ei enää silloin voi auttaa muuten kuin maksamalla, jota vastoin jos nyt suorastaan kansalta aletaan raskaitten verojen muodossa huomattavia summia sodan rahastamiseksi koota, niin siitä saattaisi ennen aikojaan syntyä sellainen myrsky, ettei sota voitaisikaan jatkaa niin kauan kuin kapitalistiemme etu vaatii. Ja juuri siksi, ettei kansa sodan lopettamiseen ryhtyisi, vaan että se antaisi sodan jatkaa niin kauan kunnes kapitalistiemme viisaudessaan havaitsivat ajan tulleen sopivaksi rauhan tekemiseen, kapitalistiemme niin hellästi huolehtivat "kansan parhaasta" ja maan rahallisen aseman pelastamisesta, sekä myöskin siitä, mitenkä edullisimmin kansalta nyt ja vastaisuudessaakin sen elinvoimaa voitaisiin loisisella imeä niin, että uhrilamas ei pitkästisi asemaansa ja alkaisi potkia.

Uudella puolueella on suurkaipeissa päävoimansa, kuten Leipzigin ja muissa Saksin piireissä, sitten Bremenissä, Braunshweigissä, Rheinin maakunnissa ja etenkin Berliinissä, jossa puolue kokonaisuudessaan on asettanut sosialistipuolueesta puolueuudustoa ja samaa suunnitaa ajava ammattijärjestöjen keskuskomiteaa vastaan.

BERLIINISSÄ TAPAHTUNUT ASKEINEN LAKKOLIIKE ON NÄHTÄVÄSTI SAANUT UUDEN PUOLUEEN KANNATTAJIEN JA JÄSENTEN TÄYDELLISEN KANNATUKSEN JA SENVUOKSI ON SELITETTÄVISSÄ, ETÄ 'VORWÄRTSIN' JA AMMATTIJÄRJESTÖJEN KESKUSKOMITEAN TÄHÖLÄ ASETUTTIIN VASTUSTAMAAN LAKKOLIIKETTÄ JA PYRITTIIN VAIKUTTAMAAN SIIHEN HALLITUKSEN HYVÄKSI.

Hajaannus Saksan sosialidemokratiaa täällä hetkellä on suureksi avuksi Saksan hallitukselle ja Saksan keisarille. On pelättävissä, että molempien suuntien kannattajat Saksan työväestön keskuudessa käyttävät vallankumouksellisen tarmonsä toisaan vastaan, sensijaan, että suuntaisivat sen yhteistä vihollista, hohenzolleria ja junkkeriutta vastaan. Nykyinen heikkous saattaa pelastaa keisariudelle valtansa.

Tämä on huonojen tekojen kirousta. Sosialistisen parlamenttiryhmän menettely vuoden 1914 elokuun 4 päivänä oli pakosta johtava ristiriitaan Internationalen kanssa ja oli johtava hajaantumiseen muutoin niin yhtenäisen Saksan Sosialidemokratian liikkeen. Jos hohenzollerit tästä häpeällisestä sodasta ei muuta lakkojen laajuudesta, eikä siitä ovatko muitten kaupunkien, erikoisesti Rheinin maitten ja Saksin työläiset seuranneet Berliinin työläisten esimerkkiä. Niin paljon on varmaa, että lakot ja mielenosoitukset kohtasivat vastustusta johtavien ammattiliikkeen miesten ja puoluevirkaillisten taholta ja senvuoksi eivät voineet laajentua niin mahtaviksi kuin muussa tapauksessa olisivat.

Socialistipuolueen puolotoimikunnan ammattijärjestöjen keskuskomitean ja 'Vorwärtsin' miehet asettuivat joukkojen liikehtimistä vastaan ja kehottivat antamaan hallitukselle luottamuksen. 'Vorwärts' suoranaisesti varotti työläisiä lakkoutumasta, koettaen samalla selittää, että lakkoliike muodostuisi vaaraksi sosialistien yritykselle aikaansaada erikoisrauha Venäjän kanssa.

Ymmärtäkseen Saksan työväestön asemaa, tulee otta huomioon, että socialidemokratia ja sosialistiset ammattijärjestöt, joihin Saksan työläisjoukot sodan alkuun saakka kuuluivat, suureksi osaksi niiden suhteesta soitaan, ovat menettäneet joukkojen luottamuksen. Socialidemokratissa puolueessa, jonka parlamenttiryhmissä aikoja sitten tapahtui hajaannus, on nyt myös itse järjestöissä tapahtunut hajaannus. Äskettäin Gotherassa pidetyssä konferenssissa, jossa oli läsnä 148 edustajaa, niistä viisitoista sosialistisia parlamenttiedustajia, vastustusrhythmä avoimesti erkani vanhasta puolueesta, koska eivät enää voineet sietää sen hallituksen kosiskelua.

Uusi puoluejärjestö luotiin ja sen nimeksi pantiin 'Saksan itsenäisen sosialistipuolue' ja sen toimikannan puolesta puhejohtajaksi valittiin Hugo Haase Königsbergistä ja George Ledebour Berliinistä.

Uuden puolueen päätettäväksi hyväksyttiin Gothern konferenssissa vastustus hallitusta ja sotaan vastaan. Samalla kuitenkin annettiin selitys, että myös tapellakerran silloin kun korkokouluksukset on tehtävä ja aina sitten sen jälkeen silloin kun pääomallenneksiksi on tehtävä. Mutta silloinhan maksetaan vain ennen tehtyä velkaa, jota ei enää silloin voi auttaa muuten kuin maksamalla, jota vastoin jos nyt suorastaan kansalta aletaan raskaitten verojen muodossa huomattavia summia sodan rahastamiseksi koota, niin siitä saattaisi ennen aikojaan syntyä sellainen myrsky, ettei sota voitaisikaan jatkaa niin kauan kuin kapitalistiemme etu vaatii. Ja juuri siksi, ettei kansa sodan lopettamiseen ryhtyisi, vaan että se antaisi sodan jatkaa niin kauan kunnes kapitalistiemme viisaudessaan havaitsivat ajan tulleen sopivaksi rauhan tekemiseen, kapitalistiemme niin hellästi huolehtivat "kansan parhaasta" ja maan rahallisen aseman pelastamisesta, sekä myöskin siitä, mitenkä edullisimmin kansalta nyt ja vastaisuudessaakin sen elinvoimaa voitaisiin loisisella imeä niin, että uhrilamas ei pitkästisi asemaansa ja alkaisi potkia.

Uudella puolueella on suurkaipeissa päävoimansa, kuten Leipzigin ja muissa Saksin piireissä, sitten Bremenissä, Braunshweigissä, Rheinin maakunnissa ja etenkin Berliinissä, jossa puolue kokonaisuudessaan on asettanut sosialistipuolueesta puolueuudustoa ja samaa suunnitaa ajava ammattijärjestöjen keskuskomiteaa vastaan.

Berliinissä tapahtunut askeinen lakkoliike on nähtävästi saanut uuden puolueen kannattajien ja jäsenten täydeyllisen kannatuksen ja senvuoksi on selitettävissä, etä 'Vorwärtsin' ja ammattijärjestöjen keskuskomitean taholta asetuttiin vastustamaan lakkoliikettä ja pyrittiin vaikuttamaan siihen hallituksen hyväksi.

Hajaannus Saksan sosialidemokratiaa täällä hetkellä on suureksi avuksi Saksan hallitukselle ja Saksan keisarille. On pelättävissä, että molempien suuntien kannattajat Saksan työväestön keskuudessa käyttävät vallankumouksellisen tarmonsä toisaan vastaan, sensijaan, että suuntaisivat sen yhteistä vihollista, hohenzolleria ja junkkeriutta vastaan. Nykyinen heikkous saattaa pelastaa keisariudelle valtansa.

Tämä on huonojen tekojen kirousta. Sosialistisen parlamenttiryhmän menettely vuoden 1914 elokuun 4 päivänä oli pakosta johtava ristiriitaan Internationalen kanssa ja oli johtava hajaantumiseen muutoin niin yhtenäisen Saksan Sosialidemokratian liikkeen. Jos hohenzollerit tästä häpeällisestä sodasta ei muuta lakkojen laajuudesta, eikä siitä ovatko muitten kaupunkien, erikoisesti Rheinin maitten ja Saksin työläiset seuranneet Berliinin työläisten esimerkkiä. Niin paljon on varmaa, että lakot ja mielenosoitukset kohtasivat vastustusta johtavien ammattiliikkeen miesten ja puoluevirkaillisten taholta ja senvuoksi eivät voineet laajentua niin mahtaviksi kuin muussa tapauksessa olisivat.

Socialistipuolueen puolotoimikunnan ammattijärjestöjen keskuskomitean ja 'Vorwärtsin' miehet asettuivat joukkojen liikehtimistä vastaan ja kehottivat antamaan hallitukselle luottamuksen. 'Vorwärts' suoranaisesti varotti työläisiä lakkoutumasta, koettaen samalla selittää, että lakkoliike muodostuisi vaaraksi sosialistien yritykselle aikaansaada erikoisrauha Venäjän kanssa.

Ymmärtäkseen Saksan työväestön asemaa, tulee otta huomioon, että socialidemokratia ja sosialistiset ammattijärjestöt, joihin Saksan työläisjoukot sodan alkuun saakka kuuluivat, suureksi osaksi niiden suhteesta soitaan, ovat menettäneet joukkojen luottamuksen. Socialidemokratissa puolueessa, jonka parlamenttiryhmissä aikoja sitten tapahtui hajaannus, on nyt myös itse järjestöissä tapahtunut hajaannus. Äskettäin Gotherassa pidetyssä konferenssissa, jossa oli läsnä 148 edustajaa, niistä viisitoista sosialistisia parlamenttiedustajia, vastustusrhythmä avoimesti erkani vanhasta puolueesta, koska eivät enää voineet sietää sen hallituksen kosiskelua.

Ja sellaista tuomioistuinta pitäisi tehdä erehtymättömänä?

Kukapa ei olisi jo tutustunut San Franciscon pommituttuun ja sen jälkeisiin. Tämä juttu on yksi tyypillisimpiä osoituksia siitä amerikalaisen tuomioistuinten alistuvaisuudesta rahavallan etujen häikäilemättömäksi ja tahdottomaksi palvelijaksi joka on täällä käynyt niin silmiinpistäväksi viimeisten vuosien työtaistelussa. Missä ikinä käydään työtaistelua, siellä seuraa sitä oikeusjuttuja, joissa annetaan tuomioita niin raskaita kuin lakikirjat edellyttävät ja ellei yleinen mielipide astu väliin, niin ne pannaan täytäntöön, mutta milloin yleinen mielipide tulee väliin, se liittyy tuomioistuin "erehtyneensä" ja tuomio peruutetaan tai jätetään panematta vuosikausiksi täytäntöön kuten esim. Lawsonin jutussa ja sitte hiljaisuudessa vuosien jälkeen peruutetaan.

Mooneyn juttu näyttää nyt sellaiselta että siinäkin eivät tuomarit enää itsekään usko päätöksinsä, joten näyttää varmalta että järjestyneen työväestön voimakkaat vastalauseet ovat saaneet aikaan sen, että San Franciscon kaupakamarin uskolliset lakeijat alkavat peruutella tekojaan peiteläkseen jälkiään.

Ja tällaista "oikeudenjako" olisi työväestön sitte kunnioitettava koskaan erehtymättömänä! Kerta kaikkiaan työväestö ei ole oikeiden halveksija, mutta kun se näkee tuomioistuimen kaikkiä kääntyvän vastaan mitä häikäilemättömimmin luokkatuomioin, niin se menettää luottamuksensa kaikkiin sen antamiin päätöksiin.

Muuten osoittaa tämä juttu, mikä ääretön merkitys painetulla sanalla on yleisen mielipiteen muokkaamisessa ja yleisellä mielipiteellä viraoimaisten toiminta. Ellei järjestynyt työväestö olisi ollut niin tarmokkaasti liikkeellä näiden uhrien puolesta, olisivat ne hirtetyt kaikessa hiljaisuudessa. Mutta kun työväen sanomalehdistö kaikilla ja kaikki sen edustajakoukukset asettuvat yksimielisesti vaatimaan Mooneylle tuota tunkintoa, näyttää nyt siltä, että tuomarikin huomaa että sellainen on annettava, jotta tuomioistuimen kunnia olisi pelastettu.

Jos meillä olisi voimakas työväen sanomalehdistö, niin me emme ainoastaan peruttaisi luokkatuomioita, vaan pakottaisimme kapitalistiluokan tuomioistuimet toimittamaan toisinaan omia käytereitä. Sellainen olisi terveellistä opetusta ja niin tuiki tarpeellista.

Yleisiä uutisia

ENGLANTILAISIA LAIVOJA UPOTETTU 55.

(Jatkoa ensimmäiseltä sivulta)

todenperäisyyttä, siitä että amerikalaiset olisivat upottaneet saksalaisen submariinin. Amerikalaisen kertomus tapahtumasta on sellainen, että asiantuntijat väittävät kenelle tahansa olevan mahdotonta päättää, josko submariini, jota kohti tykinlaukukset ammuttiin on vahingoittunut ensinkään. Submariini oli sukelluksissa ja laukaus laskettiin aallokossa vilauttanutta periskooppiä kohti.

Washington, 26 p. huhtik. — Laivastovirasto ei ole vahvistanut kertomusta, että amerikalaiset olisivat upottaneet saksalaisen submariinin. Asian suhteen on vallitsemassa vielä suuri määrä epävarmuutta. Viranomaiset ovat kuitenkin taipuvaisia uskomaan, että amerikalaisen tykkimiesten raportti ehkei voi olla totta.

Oyster Bay, N. Y., 26 p. huhtik. — Eversti Roosevelt ilmaisi vilpittönnä iloaan täällä tänään kun sai tietää, että linjalaiva Mongolielle asetettu tykki, joka oli ristitty hänen nimeleen "Rooseveltti" oli ammuttu onnassa ensimmäisen laukauksen saksalaisia vastaan ja upottanut sub-

mariniin. Hän myöskin erikoisesti kiinnitti huomiotaan siihen historialliseen sattumaan, että tämän sodan ensimmäinen laukaus ammuttiin Lexingtonin taistelun vuosipäivänä.

Norjalaisia laivoja upotettu

Lontoo, 26 p. huhtik. — Köpenhaminasta saatu tieto kertoo saksalaisten upottaneen norjalaiset höyrylaivat Gerda, Gisko, Godo, Ellida ja Valerie sekä purjelaivat Vestelo, Valer-de-Dieppe ja Shiohd. Sen lisäksi on ilmoitettu tanskalaisen höyrylaiva Ydun tulleen upotetuksi.

Englantia virallisesti varoitetaan uhkaavasta ruokavarojen puutteesta.

Lontoo, 26 p. huhtik. — Englannin ravintoasioitten ministeri Davenport on julkaissut vakavan varoituksen yleisölle, että sen täytyy todella ryhtyä vähentämään leivän kulutusta, jotta syömäviljoja saataisiin riittämään tulevan sadon saantiin saakka. Hänen laskelmiansa mukaan Englannissa ei voida salliä kenenkään kuluttaa leipää enempää kuin 4 naulaa viikossa.

Ranskalainen torpedo-hävittäjä upotettu.

Pariisi, 26 p. huhtik. — Sotavirasto on ilmoittanut seuraavaa: "Saksalainen torpedo-hävittäjä laivue aikuisen aamulla pommitti Dunkirk'ia. Rannikkopatterit ja englantilaiset ja ranskalaiset vartiolaivat vastasivat tulehen. Vihollinen vetäytyi Ostendia kohteen.

Yksi meidän torpedo-hävittäjäme uposi lyhyessä otelussa. Vihollisen kärsimä vahinko on tumematon."

Lontoo, 26 p. huhtik. — Seikkaperäisempi raportti Doverin edustalla tapahtuneesta kahakasta englantilaisten ja saksalaisten torpedo-hävittäjien kanssa ilmaisee, että englantilaiset torpedo-hävittäjät Swift ja Broke voittivat pahoin otelussa. Saksalaiset yrittivät saada haltuunsa yhden englantilaisista aluksista ja pääsivät otelussa jo laivan kannelle, jolloin tappelua käytiin hetken pistimillä ja revolveireilla, mutta englantilaiset pääsivät voitolle ja ajoivat hyökkääjät pois laivalta. Otelussa uposi saksalaisilta kaksi torpedo-hävittäjää ja voittui kaksi.

Verenvuodatus kauhea läntisellä rintamalla.

Berlin, 26 p. huhtik. — Virallisesti on ilmoitettu, että englantilaisten hyökkäykset Scarpejoella ovat torjuttu. Englantilaiset menettivät paljon miehiä.

Lontoo, 26 p. huhtik. — Reuterin toimisto on Englannin armeijan pääkortteerista Ranskasta ilmoittanut taisteluista m.m.: "Tämä taktiikka lopulta johtaa miesten loppumiseen ja jos sitä jatkuu tulee se yksinkertaisesti ratkaisemaan tappelun voitoksi sille puolelle, joka kauvemmin voi kestää kuoleman kilpajuoksu."

319 englantilaista ilmailijaa saanut surmansa tänä vuonna.

Lontoo, 26 p. huhtik. — Edusmiehes Hicks parlamentissa ankarasti arvosteli Englannin armeijan ilmailija-osastoa, jonka kehon varustuksen hän sanoi olevan syynä siihen, että ilmailijoita on menetty niin suurena määränä. Hänen tuojensa mukaan on tämän vuoden ajalla Englannin armeija ja laivasto menettänyt 319 ilmailijaa.

I. W. W:n OIKEUSJUTTU LÄHENEE LOPPUAAN

(Jatkoa ensimmäiseltä sivulta)

siinä aikomuksessa, että suojeleitseen, jos minulle vielä ajotetaan tehdä sellaista kuin Beverley Parkissa."

Billings sanoi heittäneensä aseensa mereen paluumatkalla e-rään henkilöön kehoituksesta, jonka nimen arveli olevan Reese. (Reese oli yksi mukana olleista pinkertoneista.) Todistaja sanoi edelleen, ettei ampunut ainoatakaan laukausta laivalta.

Sosialistiä todistamassa.

Virkistäväni poikkeuksena yksitoikkoiseksi käyneessä todistajan kuulustelussa oli nuori, nerokkaan näköinen Abraham Winborne, venäläistä syntyperää, vaikka nimi on englantilainen. Puhui erinomaisesti englanninkielä, sujuvasti ja murteettomasti, vaikka on ollut Yhdysvalloissa vasta kaksi vuotta. Hän vaikutti sähköisesti läsnäolijoihin, oli ainoa tähän asti esiintynyt todistajista, joka vastasi kysymyksiin terävästi ja näkökannalta, jo-

ka tyydyttää sosialistia. Ulkomuodoltaan ja käytökseltään miellyttävä sekä lisäksi kaunopuheinen, hän voitti persoonallisilla ominaisuuksillaan kaikkien ihailun — niin yksinpä tuomarin ja syyttäjälakimiestenkin. Hän on yksi syytetyistä.

Winborne sanoi yhtyneensä sosialistipuolueeseen Portlandissa, Ore. Ei ollut I. W. W. liiton jäsen (ristikuulustelussa Winborne sanoi eroavansa i.w.w.läisistä siinä, että hän uskoi horjumattomasti työväestön valtiolliseen toimintaan), mutta siitä huolimatta, oli hän päättänyt saapua Everettiin ottaakseen osaa puhevapaustaisteluun. Hän saapui Seattleen marraskuun 4 p:nä ja seuraavana aamuna hän lähti i.w.w.läisten mukana Everettiin Verona-laivalla. Hän jatkoi kertomustaan:

"En huomannut ainoallaakaan matkailijalla minäkäänlaista asetta. Miehet olivat matkalla iloisia ja kuluttivat aikaansa enimmäkseen laulamiseen. Mieltä oli erinomainen, sillä ajateltiin, etteivät deputit uskalla ryhtyä väkivaltaisuuksiin, koska heitä oli niin suuri joukko ja koska oli pyhäpäivä ja päälliseksi päivänen aika. Laulua jatkui vielä silloinkin kun oltiin maihin astumassa."

"Seisoin etukannella maihin pyrkivän miesjoukon keskellä ja näin selvästi laiturille. Laiturilla seisoi joukko miehiä kaareutuneena kahden varastohuoneen välillä. Heidän joukostaan astui esille muuan kookas mies, nyt tiedän, että hän oli sheriffi McRae, joka kohotti ylös molemmat käntensä merkiksi, että laulaminen oli lopetettava. Laulun loputtua mies kysyi: 'Kuka on teidän johtajanne', johon laivalta useat äänet vastasivat: 'Olemme kaikki johtajia'. Silloin sheriffi McRae sanoi jotakin, josta en erottanut muita safoja kuin 'ette voi astua maihin tässä'. Pari, kolme astua vastasi laivalta: 'The hell we cant' (sepä helvettiä, ettemme voi) Samassa tarttui McRae kiinni edessään riippuvaan revolveriin, vetäsi sen esille ja kääntyi ympäri deputteihin päin, antaen heille oikealla kädellä merkin ja lausuen jotain, jonka ymmärsin kehoitukseksi. Tämän tapahtuessa kuulin laukauksen ja näin välihuoksen aivan sheriffin kohdalla. En ole varma ampuiko sheriffi laukauksen tai joku hänen lähelleen saapuvista deputteista, mutta välihuoksesta tuli aivan sheriffin kohdalla ja minä tulin siihen käsitykseen, että se oli hän, joka laukasi ensimmäisen laukauksen. Pian kuului toinen laukaus, sitten kolmas ja senjälkeen tulee laukauksia niin tiheään joka suunnalta, että on mahdoton niitä erottaa. Kannella seisovassa miesjoukossa syntyi paniikki, jokainen pyrki suojaan, mutta muuta keinoa ei ollut kuin heittäytyä pitkälehti, kaikki toiselle puolelle laivaa. Meitä oli kolme ja neljä päällekyttäin. Kun olin kaatunut muutamien miesten päälle, kuulin yhden takanani huudahtavan: 'Jumalani, he ovat tappaneet minut' ja pian tunsin jonkun kaatuvan päälleni. Hän oli liikkumaton. Tunsin lämpimän veren valuvan kaulaani ja kasvoilleni. Siinä ryttäkässä haavoittui kymmeniä ja viisi tappettiin, mutta silloin en käsittänyt oikein miten oli tapahtunut. Laiva oli jo puolen mailin päässä laiturista, kun uskalsin irtautua tukalasta asemastani. Olin ylt'yveysä veressä ja luulin, että olin haavoittunut, mutta pestyäni veren pois jälkepäin, huomasin ihmeekseni, että kaikki oli vain luuloa, olin säilynyt aivan loukkauttamattomana."

"Huomasitteko, jos laivalta ammuttiin?" kysyi Vanderveer. "Kyllä. En tiedä ammuttiinko laivalta yhteislaukauksen aikana ja ensi paniikissa, silloin en voinut mitään erottaa, mutta kun pääsin mielijästä, kuulin noin neljä tai viisi laukausta laivalta, jostaän yläkannella."

Olimme silloin ehkä puolen mailin päässä laiturista. Paluumatkalla näin myös laivalla kolme tai neljä tyhjäksi ammuttua revolverinpatruunaa. Jätin ne siihen missä olivat kiinnittämättä niihin erikoisempaa huomiota. Ajattelimme ainoastaan haavoittuneiden hoitamista."

Ristikuulustelussa Winborne sai tilaisuuden vastata miehen tavalla lakimies Blackin kysymyksiin yleisensyyttäjä, nuori, vaatimaton näköinen mies, joka on toisten keppihevosenä, joutui itse ymmälle. Tuomarikin innosti kuulemaan ja hymyili levesti, syyttäjälakimiehet heittävät toisiinsa kysyviä silmäyksiä, samalla kun puolustajalakimiehet tunsivat ilmeistä tyydytystä. Winborne joutui pari kertaa pitämään leimuavan puheen, esimerkiksi, kun Black kysyi lähtikö Win-

borne Portlandista Everettiin "hyvin varustettuna" kuten Industrial Worker-lehdessä oli kehoitettu lähtemään.

"En ole lukenut Industrial Worker-nimistä lehteä. Kuten jo sanoi, olen sosialistipuolueen jäsen ja luen Everettin puhevapaustaisteluista jostain sosialistisesta lehdestä. Mutta kysymykseenne en voi vastata, herra Black, ennenkuin selitätte mitä tarkoitatte sanoilla hyvin varustettu" vastasi Winborne.

"Teidän sanoitte lähteneenne matkalle päättämällä taistella loppuun saakka. Sentähden kysyn olitteko hyvin varustettu matkalle lähtessä."

Winborne vastasi nerokkaalla tavalla tähän kysymykseen, johon ei useinkaan ole vastattu tyydyttävästi. Kysymys on muuten tehty kaikille. Todistaja sanoi, että jos herra Black ei pane hakseen niin hän selittää, sillä kysymykseen ei voi vastata "yes" tai "no". Sitten Winborne selittää, mitä hän tarkoitti sanoessaan, että oli päättänyt auttaa puhevapaustaisteluun loppuun saakka. "Katsokaahan minua, herra Black", sanoi todistaja, näyttävästi sellaiselta, että olisin aselaita varustettuna lähtenyt taistelemaan koko kapitalistista mahtia vastaan, jonka käytettävänä ovat kaikki aseet julmiin maxim-pikavälikkeihin saakka. Kyllä tekin sen käsitätte. Olen sosialisti ja tahdon olla siellä missä on vallankumouksellisia työläisiä. Kun sanomme kannattavamme jotain taistelua loppuun asti, kuten Everettin puhevapaustaistelua, niin tarkoitusme on antaa moraalinen kannatusme ja taistella niillä keinoilla kuin meillä on. Olemme heikkoja ja vähäpätöisiä, kuinka voisimme ryhtyä sellaiseen hulluuteen, että lähtee taistelemaan aseilla. Taisteluasemme on julkisuus ja totuuden julistaminen joukoille ja sitä lähdimme Everettiin tekemään."

Winborne puhuu hillityllä innostuksella ja nasevasti, tehden jokaiseen edullisen vaikutuksen. Hän sai näyttää useammin kuin kerran lahjakkuutensa.

Myöhemmin, kun istunto oli päättynyt, pyrkivät kaikki onnittelemaan Winbornea, heidän joukossa luojaireita ja poliiseja. Eräs kunnianarvoisan näköinen, harmaahapsinen naisvuonis kävi jokaisen reporterin luona kysellen, mistä lehdestä hän saisi lukea Winbornen todistusta koskevan referaatin, koska ei voinut kaikkia kuulla. Mutta vanhus tulee surkeasti erehtymään, jos etsii sitä Seattleen lehdistä. Oikeuden jälkeen vanhus tahtoi henkilökohtaisesti puhutella todistajaa.

Winborne oli etevin tähän saakka esiintyneistä todistajista ja hän vaikutti lautakuntaan yhtä syvästi kuin kaikkiin toisiin. Eivät lautakunnan naiset voineet salata vettyneitä silmiään.

Charles Ashleigh, i.w.w.läisen sanomalehdistön reporterit ja takäläisen paikallisosaston puhujia, todisti, että hän marraskuun 5 p:nä oli lähtenyt Everettiin raitioitevaunussa aikomuksella pitää siellä puheen sanottuna päivänä. Sanoi nähdensä Everettin kaupaklubiin edustalla paljon häimää tuona päivänä, nähnyt depulenia kaikenlaisia aseita. Kun Veronaa ei laskettu maihin, jäi Ashleighn puhe pitämättä ja hän palasi takasin Seattleen raitioitevaunussa.

Lakonrikkuri Harvey Wood todisti, että hän marraskuun 4:n päivän iltana oli nähnyt Jamiesonin päremyölin "punkkaussissa" suuren määrän kiviä ja hankaloita, jotka deputi Jefferson Beard oli myöhemmin vienyt pois. Niitä ei ollut enää seuraavana päivänä samassa paikassa.

Valtion työväenliiton presidentti E. P. Marsh todisti, että marraskuun 5 p:n aamuna, klo 11 aikana, hän oli nähnyt Mrs. Edith Frenettin Everettissä. S. S. n.

JOKO VENÄJÄ JULKAISEE RAUHAN-EHTONSA.

(Jatkoa ensimmäiseltä sivulta)

katvan aikaa oikeusviranomaisen tutkittavana syytettynä uskonnollisista seremonjia varten venäläisen pojan surmaamisesta, jonka teon tähän väijettiin telheneen.

Tstseglivtoiff, joka on ollut säilytettävänä vallankumouksen aikana Pietar-Paavalin linnassa on nyt lähetetty Kieviin.

Saksalaiset ja venäläiset sotilaat ylläpitävät "aselepoa" rintamalla.

Pietari, 26 p. huhtik. — Hallitusviranomaisen taholta on ilmoitettu, että Riigan lähetyillä saksalaiset ovat alkaneet harjoittamaan rauhanagitatsionia saadakseen venäläisiä sotamiehiä